

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO SANSKI KANTON
GRAD CAZIN**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA
CAZINA ZA 2025.-2027. GODINU**

Cazin, maj 2024. godine

1. Uvod

U skladu sa Zakonom o Budžetima FBiH (Službene novine FBiH, broj: 102/13, 09/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) urađen je dokument okvirnog Budžeta Grada Cazina za period od 2025. do 2027. godine (skraćeno DOB) koji služi kao polazna osnova za izradu Nacrta Budžeta za 2025. godinu i koji sadrži procjene Budžeta za 2026. i 2027. godinu.

Dokument okvirnog budžeta (DOB) predstavlja kratkoročnu i srednjoročnu ekonomsku i fiskalnu prognozu za društveno-ekonomsko okruženje, a u okviru kojeg se projicira ekonomski i fiskalni položaj grada u trogodišnjem periodu.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period sa viših nivoa vlasti (Unsko sanski kanton i FBiH) osnova su za izradu dokumenta okvirnog Budžeta. Zakonom o budžetima u FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 09/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni krajnji rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno Gradonačelnik razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine.

Teškoća za primjenu ovako definisanih zakonskih odredbi predstavlja činjenica da su Zakonom o budžetima u FBiH definisane iste procedure i rokovi za pripremu budžetskih dokumenata za sve nivoe vlasti, zatim da se u pripremi navedenih dokumenata treba bazirati na smjernicama ekonomske i fiskalne politike viših nivoa vlasti koje gradovi/općine nemaju u periodu pripreme svojih budžetskih dokumenata, odnosno činjenica da se nisu dostavile smjernice sa viših nivoa vlasti (FBiH, USK) u roku ili se nisu ni dostavile kako je predviđeno Zakonom o Budžetu FBiH odnosno propisanim Budžetskim kalendarom iz navedenog zakona.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije broj: 1, o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a. Na osnovu navedenog člana Zakona o Budžetima u Federaciji BiH, Služba za finansije, računovodstvo i trezor je pristupila izradi Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Cazina za period 2025 - 2027. godina. Dana 30.01.2024. godine Služba za finansije, računovodstvo i trezor uputila svim budžetskim korisnicima i službama Grada Cazina **Instrukciju broj: 1** odnosno instrukciju za izradu DOB-a za period 2025 -2027. godine (**akt broj: 02-11-1391/2024 od 30. januara 2024. godine**). Na osnovu navedene instrukcije, a prema odredbama člana 15. Zakona o budžetima u Federaciji BiH budžetski korisnici su **svoje tabele prioriteta sa obrazloženjem trebali dostaviti Službi do 15. aprila 2024. godine.**

Do ostavljenog roka budžetski korisnici Grada Cazina su dostavili svoje prijedloge za izradu DOB-a.

Služba za finansije, računovodstvo i trezor je pristupila izradi DOB-a poštujući rokove propisane Zakonom o budžetima u FBiH na osnovu podataka koji su joj u istom momentu bili na raspolaganju.

Imajući u vidu navedeno, izrada Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Cazina za period 2025.- 2027. godine se temelji na slijedećim dokumentima/informacijama:

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2024-2026. godine (elektronska verzija);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Unsko-sanskog kantona za period 2024 do 2027. godine (elektronska verzija);
- Projekcija javnih prihoda za 2024. godinu i period 2025-2027. godina (Kantonalno ministarstvo finansija – akt broj: 04-11-2100-101/2024 od 21.05. 2024. godine);

- Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Grada Cazina (SECAP) za period do 2030. godine;
- Gender akcioni plan Grada Cazina za period od 2020. do 2024. godine;
- Procjena prihoda za Grad Cazin 2025.-2027. je urađena po osnovu historijskog principa (izvještaja o izvršenju budžeta iz proteklih godina i drugih finansijskih pokazatelja iz proteklih perioda).

Važno je imati u vidu da DOB, kao okvirni dokument za donošenje Budžeta, predstavlja osnovu za planiranje jednogodišnjeg budžeta i nije limitirajući faktor planiranja prihoda i izdataka prilikom donošenja dokumenata Budžeta, ali treba predstavljati gornju granicu rashoda za trogodišnji period prilikom pripreme budžetskih zahtjeva iako je gotovo nemoguće postići identične vrijednosti projiciranih DOB-om i nacrtom, odnosno prijedlogom budžeta.

2. Srednjoročna makroekonomska prognoza i fiskalna strategija BiH odnosno Federacije BiH

Prema podacima Agencije za statistiku BiH za 2022. godinu u Bosni i Hercegovini je zabilježen realni rast BDP-a od 3,8% u odnosu na prethodnu godinu. Projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje (mart 2024) za realni rast BDP-a u Bosni i Hercegovini u 2023. godini iznosi 1,8%. Prema istoj projekciji očekuje realni ekonomski rast od 2,2% u 2024., 2,8% u 2025., 3,0% u 2026. te 3,1% u 2027. godini.

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i interne revizije, te razvojem makroekonomske statistike.

U ovom poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, s fokusom na 2024.godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period.

Unatoč izazovima na međunarodnom nivou, kao što su slabljenje globalnog ekonomskog rasta, pojačanih inflatornih pritisaka i rasta kamatnih stopa, u 2023. godini ostvaren je ekonomski rast, koji prema podacima DEP-a na nivou Bosne i Hercegovine iznosi 1,8%. Nastavak usložnjavanja eksternih prilika imao bi veoma negativne posljedice po bosanskohercegovačku ekonomiju i smanjio njen potencijalni rast. Imajući u vidu navedeno u Fedraciji BiH u tekućoj 2024. godini očekuje se skroman rast realne ekonomske aktivnosti od 2,2%, a za period 2025.-2027. godine prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3%. Predviđa se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Pretpostavka je da će u navedenom srednjoročnom periodu doći i do stabilizacije rasta cijena. Obzirom da eksterne dinamike predstavljaju veoma važnu strukturnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini, što se naročito odnosilo na 2022. i 2023. godinu, negativne ekonomske posljedice su već vidljive i ogledaju se kroz porast svjetskih cijena energenata i hrane, nestabilnost na finansijskim tržištima što bi u konačnici moglo ugroziti oporavak svjetske ekonomije. Osim eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom programskog perioda 2024.-2027. godina, predstavljat će i institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi kako bi se ojačao doprinos internih dinamika u kreiranju istog. Ako se pažljivije promatra struktura ostvarenog ekonomskog rasta u periodu 2025.-2027. godina, može se očekivati ekonomski rast od oko 3,0%. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća potražnja kroz povećanje privatne potrošnje i u manjoj mjeri investicije. Vrijedi istaknuti da, povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza (roba i usluga), kao i pad

inflacije u srednjoročnom periodu, trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2025.-2027. godine očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od 1,8%(2025: 1,6%, 2026: 2,0%, 2027: 1,9%). U Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. U periodu 2025.-2027. godine u Bosni i Hercegovini se očekuje povećanje bruto investicija u stalna sredstva po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 4,3%(2025: 3,8%, 2026: 4,7%, 2027: 4,6%). U ovom vremenskom okviru očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u Bosnu i Hercegovinu. Naime, održivi rast ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeni blagim povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza (roba i usluga) trebali bi očuvati stabilnost raspoloživog dohotka građana. Ako se pri tome ima u vidu da privatna potrošnja u strukturi BDP-a čini oko 78%, može se očekivati da će ista predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta tokom programskog perioda. S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. Prema projekcijama DEP-a očekuje se da stope rasta uvoza budu nešto niže u odnosu na izvozne i trebale bi se kretati od 5,7% u 2024. godini, 5,7% u 2025. godini, i 5,9% u 2026. godini. Više stope rasta izvoza od uvoznih u srednjem roku bi trebale rezultirati povećanjem zastupljenosti izvoza u BDP-u na oko 57%, dok bi ukupni izvoz (robe +usluge) iznosio oko 66% zaključno sa 2026. godinom. Rezultat ovakvih trendova kretanja izvoza i uvoza bilo bi postepena stabilizacija ukupnog vanjskotrgovinskog deficita na oko 10% BDP-a, uz blago pozitivan doprinos ekonomskom rastu na godišnjem nivou i poboljšane pokrivenosti uvoza izvozom od preko 85% zaključno sa 2026. godinom.

Na osnovu navedenog, prilikom izrade DOB-a bili smo krajnje oprezni u procesu samog planiranja. Svaki neplanirani događaj u 2024. godini koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcije prihoda.

Makroekonomski pokazatelji za period 2022-2027. godine

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nominalni BDP u mil KM	45.518	49.061	51.363	53.968	56.783	59.719
Nominalni rast u %	13,7	7,8	4,7	5,1	5,2	5,2
BDP deflator (prethodna godina = 100)	109,5	105,9	102,4	102,4	102,2	102
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	41.560	46.323	50.149	52.822	55.576	58.549
Realni rast u %	3,8	1,8	2,2	2,8	3	3,1
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	14	6,1	2,2	2	1,9	1,8
Potrošnja u mil KM	39.284	42.201	43.865	45.380	47096	48.877
Realni rast u %	1,8	1,5	1,6	1,5	1,8	1,7
Vladina potrošnja u mil KM	8.513	8.939	9.296	9.575	9.853	10.149
Realni rast u %	1,3	1,2	1,5	1	1,1	1,1
Privatna potrošnja u mil KM	30.771	33.262	34.568	35.805	37.243	38.728
Realni rast u %	1,9	1,6	1,7	1,6	2	1,9
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	10.081	10.682	11.118	11.754	12.481	13.246
Realni rast u %	0,3	1,7	2,3	3,8	4,7	4,6
Vladine investicije u mil KM	1.356	1.451	1.610	1.723	1.878	2.028
Realni rast u %	-5	1,9	7,8	3,9	6,8	5,8
Privatne investicije u mil KM	8.725	9.231	9.508	10.031	10.603	11.218
Realni rast u %	1,2	1,6	1,5	3,8	4,3	4,4
Uvoz u mil KM	28.230	27.869	29.332	31.108	33.704	36.231
Nominalni rast u %	33,8	-1,3	5,2	6,1	8,3	10,7,5
Realni rast u %	6,2	-2,4	3,9	4,6	6,7	5,3
Izvoz u mil KM	21.954	21.610	23.142	25.269	28.156	30.986
Nominalni rast u %	31,7	-1,6	7,1	9,2	11,4	10
Realni rast u %	12	-3	5,2	7,1	8,9	7,5
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	23,3	23,5	24,4	24,9	25,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.978	-1.704	-1.612	-1.250	-1.116	-1.109
Rast u %	184,7	-13,9	-5,4	-22,4	-10,7	-0,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-4,3	-3,5	-3,1	-2,3	-2	1,1,9

IZVOR: DEP - mart 2024. godine

Iz tabele je vidljivo da se 2025. godine očekuje rast nominalnog bruto domaćeg proizvoda za 5,1 %, te rast realnog bruto domaćeg proizvoda za 2,8 %. Također se očekuje rast potrošnje za 1,5%. Dalje, u skladu sa projekcijama 2025. godine uvoz će zabilježiti rast od 6,1% nominalno u odnosu na prethodnu godinu, dok će izvoz rasti više, tačnije 9,2% nominalno.

U donošenje DOB-a za period 2025.-2027. godinu, Grad Cazin je uključen putem Kantonalnog ministarstva finansija, na način što je nadležna služba, tj. Služba za finansije, računovodstvo i trezor od Kantonalnog ministarstva finansija dobila Upute za pripremu Tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika za period 2025-2027. godine (Instrukcije 1.) i to:

- Tabela 3.6. Stvarni i projecirani porezni i neporezni prihodi;
- Tabela 4.0. Procjena budžeta po ekonomskoj klasifikaciju;
- Tabela 4.1. Konsolidovana (Plate, naknade i broj zaposlenih);
- Tabela 3.5. Projekcija prihoda Direkcije za ceste;
- Tabela 6.3. Rashodi po funkcijama za period 2025-2027 u mil KM.

Navedene tabele su izrađene i dostavljene Kantonalnom ministarstvu finansija radi konsolidacije Grada i izrade DOB-a USK-a za period 2025.- 2027. godina, koji se od strane Kantona u skladu s Zakonom o budžetima u Federaciji BiH prosljeđuje Federalnom ministarstvu finansija.

3. Prihodi

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda. Projekcija prihoda data je na bazi postojećih propisa na državnom, federalnom i kantonalnom nivou, kao i općinskih odnosno gradskih odluka.

Prihodi koji se raspoređuju gradu u skladu sa trenutno važećim propisima o pripadnosti javnih prihoda u FBiH planirani su u skladu sa višegodišnjim prosjekom (porez na imovinu, porez na dohodak, cestovne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća), u skladu sa ostvarenjem u 2023. godini i planom 2024. godine, pri čemu je bitan limitirajući faktor činjenica da Grad Cazin ne raspolaže baznim podacima o obveznicima na osnovu kojih bi mogla pratiti trendove, uspješnost naplate kao i raspodjelu ovih prihoda.

Pregled projekcije prihoda za 2024. - 2027. godinu, te ostvarenja u 2023. godini dat je u slijedećem tabelarnom pregledu:

Općina /grad Cazin		Ostvareno	Plan	Projekcija		
Vrsta prihoda	Naziv prihoda	2023	2024	2025	2026	2027
	I. Porezni prihodi	14,045	14,349	16,375	17,361	18,303
717	Prihodi od indirektnih poreza	9,658	10,044	11,668	12,654	13,496
711	Porez na dobit	0,005	0,006	0,006	0,006	0,006
714	Porezi na imovinu	1,697	1,710	1,900	1,900	1,950
716	Porez na dohodak	2,684	2,589	2,800	2,800	2,850
719	Ostali porezi	0,000	0,001	0,001	0,001	0,001
	II. Neporezni prihodi	8,436	17,346	17,320	17,820	17,820
721	Prihodi od poduzetničkih akt. i imovine	0,115	0,124	0,120	0,120	0,120
722	Naknade i takse, vlastiti prihodi	8,312	17,007	17,000	17,500	17,500
723	Novčane kazne	0,010	0,215	0,200	0,200	0,200
	III. Tekući transferi	5,394	11,534	10,800	11,200	11,200
732	Tekući transferi	4,289	6,854	6,200	6,500	6,500
733	Donacije	0,014	0,010	0,100	0,100	0,100
742	Kapitalni transferi	1,090	4,670	4,500	4,600	4,600
	UKUPNO PRIHODI (I+II+III)	27,874	43,229	44,495	46,381	47,323
81	KAPITALNI PRIMICI	8,000	1,500	1,500	2,300	2,300
811	od prodaje stalnih sredstva	0,000	1,500	1,500	2,300	2,300
813	od finansijske imovine	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
814	od dugoročnog zaduživanja	8,000	0,000	0,000	0,000	0,000
815	od kratkoročnog zaduživanja	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	35,874	44,729	45,995	48,681	49,623
	Prihodi od indirektnih poreza -dc	1,512	1,600	1,600	1,700	1,700
	SVEUKUPNO	37,386	46,329	47,595	50,381	51,323

a) Prihodi od indirektnih poreza

Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave (8,42% pripadajućih prihoda koji se raspoređuju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa godišnjim Uputstvom o određivanju učešća u prihodima od indirektnih poreza) planirani su za naredne godine na osnovu revidiranih procjena prihoda od indirektnih poreza za općine odnosno gradove USK dostavljenim od strane Federalnog ministarstva.

Prema revidiranim projekcijama prihoda koje je izradilo Federalno ministarstvo finansija, u Gradu Cazin su projicirani prihodi od indirektnih poreza u iznosu od 10,478 mil. KM za 2024. godinu, za 2025. godinu 11,668 mil. KM, za 2026 godinu 12,653 mil. KM i 2027. godinu 13,496 mil. KM.

Ostvarenje ove vrste prihoda u periodu od 2024. do 2027. godine, data je u slijedećem tabelarnom pregledu:

Revidirane projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa (PDV)

	2024	2025	2026	2027
Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa	244.344.314	276.111.517	299.424.413	319.358.770
Ostvarenje/Plan Cazin	10.478.498	11.668.387	12.653.583	13.496.003

Tabela 3.5: Projekcija prihoda Direkcije za ceste

Konto	Prihodi i finansiranje (u Miliona KM)	Ostvareno	Revidirana procjena	Projekcija		
		2023	2024	2025	2026	2027
	UKUPNO PRIHODI	1,953	2,536	2,500	2,650	2,600
717000	Prihodi od indirektnih poreza	1,512	1,600	1,600	1,700	1,700
721214	GSM licenca	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
722530	Naknade za korištenje puteva	0,442	0,936	0,900	0,950	0,900

Navedene projekcije, urađene su prema metodologiji utvrđenoj Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH i na bazi statističkih podataka, odnosno baziraju se na Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda, tekućim trendovima naplate i kretanjima makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine je detaljno regulisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste, te ugrađene mjere koje se odnose na postepeno uvođenje novog modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti i Federacije BiH. Za projekcije prihoda za kantonalni i općinski nivo vlasti koristi se

metodologija raspodjele sa Jedinostvenog računa, a u zavisnosti od troškova finansiranja države i utvrđenoj visini plana otplate spoljnog duga.

Zbog nepoznanice o konačnim izdvajanjima za finansiranje BH institucija, kao i konačnog povrata poreza u cilju poravnjanja koje još uvijek nije konačno procijenjeni prihodi mogu biti u odstupanju od predviđenog ekonomskog rasta (npr. promjene porezne politike, odsustva stabilnih koeficijenata raspodjela indirektnih poreza, promjene nivoa zaduženosti BiH i dr).

b) Prihodi od direktnih poreza

Projekcija prihoda od poreza na dohodak u kontekstu Zakona o porezu na dohodak čija je primjena započela od 01.01.2009.godine, urađena je u skladu sa usvojenom praksom iz prethodnih godina i do sada korištenom metodologijom izrade DOB-a.

U okviru reforme poreznog sistema u BiH donesen je i Zakon o porezu na dohodak („Službene novine FBiH“ broj 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13), s kojim je regulisano oporezivanje dohotka fizičkih lica, a zamijenio je dosadašnji neujednačeni način oporezivanja ovih prihoda na osnovu Federalnih propisa (Zakon o porezu na plaću „Službene novine FBiH“ broj 26/96, 27/97, 12/98, 29/00, 54/00, 16/01, 7/02, 27/02 i 6/04), te Kantonalnih propisa (Zakon o porezima USK-a „Službeni glasnik USK-a“ broj 9/99, 8/00 i 3/07) i time se napravio još jedan korak prema modernizaciji porezne politike i uspostavljanja jedinstvenog prostora BiH. Isti se počeo primjenjivati od 01.01.2009.godine. Porez na dohodak se prema odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine raspoređuje između kantona i grada u omjeru 65,54 prema 34,46 %.

Također, i kod ove vrste prihoda je procjena ipak urađena daleko restriktivnije u odnosu na ostvarenja u prethodnom periodu, te su uzete u obzir projekcije dobijene od viših nivoa vlasti.

Ostvarenje ove vrste prihoda data je u slijedećem tabelarnom pregledu:

Tabela: Projekcije prihoda

Projekcije prihoda	2024	2025	2026	2027
Porez na dohodak gradovi/općine	16.013.301	17.493.734	19.137.988	20.960.426

Poreze građana čine porez na imovinu, porez na nasljeđa i poklone, te porez na promet nepokretnosti i prava. Ove poreze ne tretira Zakon o porezu na dohodak, a ocjena istih je izvršena u skladu sa postojećim kantonalnim propisima, te na osnovu ostvarenja u prethodnom periodu.

U skladu sa gore navedenim propisima, ova vrsta prihoda gradovima pripada u 100 %-tnom iznosu.

c) Neporezni prihodi

Neporezne prihode čine naknade, takse i novčane kazne. U neporeznim prihodima najveće učešće imaju naknade i takse, zatim naknade za korištenje građevinskog zemljišta i slično.

Neporezni prihodi zavise od općinske politike te se u skladu s tim i planira njihovo izvršenje.

Projekcije prihoda	2024	2025	2026	2027
Neporezni prihodi (mil.)	17.346	17.320	17.820	17.820

d) tekuće potpore (grantovi)

Treću vrstu prihoda u Budžetu Grada Cazin čine primici uplaćeni od strane drugih nivoa vlasti. Ovdje se radi o prihodima čija se procjena vrši na osnovu ostvarenja u prethodnom periodu.

4. STRUKTURA RASHODA ZA PERIOD OD TRI GODINE (srednjoročni okvir rashoda)

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti i upravljanja javnim sredstvima i budžetske reforme u BiH. Ovo poglavlje se zasebno fokusira na plate u javnom sektoru, materijalne troškove, kapitalne izdatke i transfere.

Na osnovu ove analize urađene su projekcije budžetske potrošnje po ekonomskim kategorijama za period 2025. - 2027. godine.

4.0.Tabela mil. KM	Ostvareno	Plan	Projekcije		
	2023	2024	2025	2026	2027
UKUPNI RASHODI	25,692	36,075	31,800	34,200	34,500
Ukupni troškovi plata	8,509	10,344	10,250	10,250	10,450
Plate	6,567	7,262	7,200	7,200	7,260
Naknade	1,182	2,234	2,200	2,200	2,300
Doprinosi	0,759	0,848	0,850	0,850	0,900
Izdaci za materijal i usluge	7,268	14,402	11,500	13,200	13,200
Transferi	8,756	8,158	7,750	7,850	7,950
Transfer drugim nivoima vlasti	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Transferi pojedincima	6,495	3,949	3,900	4,000	4,000
Grantovi neprofitnim organizacijama	1,129	1,406	1,450	1,450	1,450
Subvencije JP	1,343	1,989	1,500	1,500	1,600
Ostali transferi	0,790	0,815	0,900	0,900	0,900
Kapitalni grantovi	1,035	2,893	2,000	2,800	2,600
Izdaci za kamate	0,124	0,278	0,300	0,300	0,300
Kapitalni izdaci	5,376	28,139	15,795	16,181	16,823
Nabavka stalnih sredstava	3,804	26,524	14,195	14,581	15,223
Izdaci za finansijsku imovinu - sud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Izdaci za oplatu duga	1,574	1,635	1,600	1,600	1,600
UKUPNI RASHODI I IZDACI	31,070	64,234	47,595	50,381	51,323

Plaće u javnom sektoru

U 2024. godini planirana je potrošnja za plaće (plaće, naknade i doprinosi) u iznosu od 10,344 mil. KM, dok je u 2025. planirano 10,250, u 2026. planirano je 10,250 i u 2027. godini planiran je iznos od 10,450 mil. KM.

Ukupan broj zaposlenih u javnom sektoru koji se finansira iz gradskog Budžeta u 2023. godini je 250 zaposlenih, a u periodu od 2024. - 2027. godine 262 zaposlenih.

Tabela 4.1: Konsolidovana (plate, naknade i broj zaposlenih)

	Osobareno	Plan	Prognoza		
	2023	2024	2025	2026	2027
	Mil KM	Mil KM	Mil KM	Mil KM	Mil KM
Vlada kantona					
Ukupno plate, naknade i doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupan broj zaposlenih	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prosječna plata	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opštinske vlasti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno plate, naknade i doprinosi	8,509	10,344	10,250	10,250	10,450
Ukupan broj zaposlenih	250	262	262	262	262
Prosječna plata	0,034	0,039	0,039	0,039	0,040
Vanbudžetski fondovi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno plate, naknade i doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupan broj zaposlenih	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prosječna plata	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno - plate i broj osoblja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno plate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno zaposlenih u javnom sektoru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prosječna plata	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kapitalna potrošnja za period tri godine

Gradsko vijeće Cazina je usvojilo Plan kapitalnih investicija za period 2024- 2026. godina („Službene novine Grada Cazina“, broj: 1/24).

Kapitalnu potrošnju predstavljaju uglavnom projekti koji se realiziraju putem JU „Komunalno-stambeni fond“ Cazina, te kroz Program obavljanja djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, Program uređenja gradskog građevinskog zemljišta, Program održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje lokalnih cesta, gradskih ulica i nerazvrstanih cesta, te Program uređenja i održavanja vodotoka i drugih voda, izgradnje, rekonstrukcije i održavanje vodnih objekata.

Također u okviru kapitalnih izdataka su planirani i kapitalni transferi, izdaci za kamatu i otplatu duga po osnovu kreditnog zaduživanja, te sredstva za nabavku stalnih sredstava za rad organa uprave.

Javno preduzeće za kojeg su date garancije Grada Cazina je JKP Vodovod doo Cazina i za isto uz DOB prilažemo trogodišnji plan JKP Vodovod doo Cazina.

5. BUDŽETSKI PRIORITETI ZA PERIOD 2025.-2027. GODINE

Budžet predstavlja sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi grad provode u usluge, programe i aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjenju socijalnih i ekonomskih potreba građana.

U početnoj fazi donošenja Budžeta od budžetskih korisnika se traži da Službi za finansije dostave svoje preglede prioriteta (Instrukcije 1) na način što svoje programske aktivnosti iskazuju na tabelama prioriteta.

Služba za finansije, računovodstvo i trezor je uradila pregled rashoda – potrošnje budžetskih korisnika po funkcionalnoj klasifikaciji (COFOG) po kojoj se iskazuju rashodi po funkcionalnoj namjeni za određenu oblast i nezavisna je od organizacije koja tu funkciju provodi.

Priprema prioriteta tabela omogućava budžetskim korisnicima da učestvuju u DOB-u tako što će navesti svoje ključne prioritete za dodjelu resursa u skladu sa Srednjoročnom razvojnom strategijom (SRS) i drugim strateškim dokumentom kojim se definiraju sektorski prioriteta usvojeni od strane Vlade, odnosno Gradonačelnika.

Obzirom da zahtjevi budžetskih korisnika uglavnom nadmašuju raspoloživa sredstva, vrlo je bitno da se svi korisnici pridržavaju uputa iz Instrukcija br. 1 ukoliko žele da njihovi zahtjevi budu razmotreni od strane Gradonačelnika. Osim toga važno je da su zahtjevi detaljno obrazloženi, kako bi Gradonačelnik imao dovoljno informacija da uporedi konkurentne zahtjeve za sredstvima.

Eventualna kreditna zaduženja bit će, u skladu sa propisima, definirana godišnjim odlukama o izvršenju budžeta. Određeni broj strateških projekata koje su kandidovale službe, kao što je već konstatovano, zahtjevaju značajna finansijska sredstva koja nije moguće podržati planiranim tekućim općim prihodima.

**Tabela 6.3. Rashodi po funkcijama za period
2025-2027. godina u milionima KM**

Sektor/funkcija	Izvršenje	Plan	Projekcije						Indeks x 9/7
	2023	2024	Index 3/2	2025	Index 5/3	2026	Index 7/5	2027	
	2	3	4	5	6	7	8	9	9
UKUPNI RASHODI	31,070	64,234	2,067	47,595	0,741	50,381	1,059	51,323	1,019
Opšte javne usluge	11,416	15,269	1,338	13,000	0,851	14,000	1,077	14,200	1,014
01 Opšte javne usluge	11,416	15,269	1,338	13,000	0,851	14,000	1,077	14,200	1,014
02 Odbrana	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
022 Civilna odbrana	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
03 Javni red i sigurnost	0,000	0,000		0,000	0,000	0,000		0,000	
031 Policijske usluge	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
033 Sudovi	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
04 Ekonomski poslovi	1,219	1,914	1,570	2,300	1,202	2,220	0,965	2,700	1,216
041 Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
042 Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	0,808	0,830	1,028	1,200	1,446	1,120	0,933	1,500	1,339
043 Gorivo i energija	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
044 Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
045/046 Transport	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
049 Ekonomski poslovi n.k.	0,412	1,084	2,633	1,100	1,015	1,100	1,000	1,200	1,091
05 Zaštita životne sredine	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
051 Upravljanje otpadom	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
052 Upravljanje otpadnim vodama	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
056 Zaštita životne sredine n. k.	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
06 Stambeni i zajednički poslovi	10,061	38,569	3,833	24,000	0,622	26,041	1,085	26,100	1,002
07 Zdravstvo	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
073 Bolničke usluge	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
08 Rekreacija, kultura i religija	2,992	4,094	1,368	4,120	1,006	4,120	1,000	4,123	1,001
081 Usluge sporta i rekreacije	1,028	1,319	1,282	1,500	1,138	1,500	1,000	1,500	1,000
082 Usluge kulture	1,916	2,680	1,399	2,500	0,933	2,500	1,000	2,500	1,000
084 Religijske i druge značajne uloge	0,038	0,065	1,711	0,090	1,385	0,090	1,000	0,095	1,056
086 Rekreacija, kultura i religija n. k.	0,010	0,030	3,000	0,030	1,000	0,030	1,000	0,028	0,933
09 Obrazovanje	0,000	0,000		0,000	0,000	0,000		0,000	
091 Predškolsko i osnovno obrazovanje	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
092 Srednje obrazovanje	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
094 Visoko obrazovanje	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
098 Obrazovanje n. k.	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
10 Socijalna zaštita	5,382	4,389	0,815	4,175	0,951	4,000	0,958	4,200	1,050
101 Bolest i hendikepiranost	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
102 Starost	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
103 Nasljednici	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
104 Porodica i djeca	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
105 Nezaposlenost	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
106 Stanovanje	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	
109 Socijalna zaštita n. k.	5,382	4,389	0,815	4,175	0,951	4,000	0,958	4,200	1,050
Ostala potrošnja	0,000	0,000		0,000		0,000		0,000	

Kroz pripremu ovih tabela budžetski korisnici navode prijedloge za svoje visokoprioritetne programe potrošnje, kao i opcije ušteda od programa koji imaju niži prioritet ili se ne odvijaju očekivanim tokom, sa kojim bi se sredstva mogla preusmjeriti na programe višeg prioriteta u skladu sa sektorskim prioritetima navedenim u Srednjoročnoj razvojnoj strategiji.

Prilog:

- Trogodišnji plan JP Vodovod doo Cazin

Obrađivač:

Služba za finansije, računovodstvo i trezor
Stručni savjetnik za planiranje i izvršavanje budžeta
Samira Hadžić, dipl. oec

Samira Hadžić
Pomoćnik gradonačelnika
mr. Ismet Đuzelić

Broj: 02 -11-7487/24

Datum: 18. juni 2024 .godine

[Signature]
GRADONAČELNIK
mr. Nermin Ogršević